

Η βασιλεία του Γεωργίου Α' Γκλίξμπουργκ

Μετά την έξωση του Όθωνα από την Ελλάδα επικράτησε μία περίοδος έντονης αναταραχής. Τελικά οι Άγγλοι επέβαλαν το 1863 στην χώρα μας ως βασιλιά τον **Δανό πρίγκιπα Γεώργιο Α'**, της δυναστείας των Γκλίξμπουργκ (η οποία θα ταλαιπωρούσε την χώρα για 111 χρόνια, μέχρι το 1974, οπότε με δημοψήφισμα ο λαός κατάργησε τον θεσμό της βασιλείας στην Ελλάδα.)

Ο βασιλιάς έφερε μαζί του ως "δώρο" τα Επτάνησα.

Στην πραγματικότητα, η Αγγλία δεν μπορούσε άλλο να τα διατηρεί υπό την κατοχή της, αφού τα προβλήματα που της δημιουργούνταν με τις εξεγέρσεις τους ήταν μεγαλύτερα από τα οφέλη που είχε κρατώντας τα στην κυριαρχία της.

Τον ίδιο χρόνο που ήρθε ο Γεώργιος **ψηφίστηκε νέο σύνταγμα**, με το οποίο **περιοριζόταν η δύναμη του βασιλιά**, και η Ελλάδα ανακηρύχθηκε βασιλευόμενη δημοκρατία. Υπογείως, βέβαια, ο βασιλιάς συνέχισε να επεμβαίνει στην πολιτική κατάσταση, παύοντας και διορίζοντας κυβερνήσεις της επιλογής του.

Για να δοθεί τέλος σ' αυτήν την αστάθεια (σε δώδεκα μόλις χρόνια είχαν αλλάξει 21 κυβερνήσεις), με εισήγηση του Χαριλάου Τρικούπη, αρχηγού της αντιπολίτευσης, **το 1875 καθιερώθηκε η Αρχή της Δεδηλωμένης**. Σύμφωνα με αυτήν ο βασιλιάς ήταν υποχρεωμένος να αναθέτει τον σχηματισμό κυβέρνησης στον αρχηγό του κόμματος που είχε την πλειοψηφία στην Βουλή και όχι όπου ήθελε εκείνος, όπως ίσχυε μέχρι τότε.

Ένα σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα της εποχής ήταν πως κάποιοι πολύ λίγοι άνθρωποι, **οι τσιφλικάδες** (τσιφλίκι: μεγάλη έκταση γης που ανήκει σε έναν μόνον άνθρωπο) κατείχαν την περισσότερη καλλιεργήσιμη γη της χώρας. Ο Γεώργιος, για να περιορίσει το φαινόμενο αυτό και να μειώσει τον κίνδυνο εξεγέρσεων των φτωχών αγροτών, άρχισε να **παραχωρεί εθνικά κτήματα σε ακτήμονες γεωργούς**.

Μέχρι τότε η **αγροτική παραγωγή** ήταν η κύρια απασχόληση των Ελλήνων, αφού 8 στους 10 ανθρώπους ήταν αγρότες.

Μετά το 1860 άρχισαν να αναπτύσσονται η **ναυτιλία** και η **βιοτεχνία**, καθώς και να δημιουργούνται τα πρώτα **εργοστάσια**.

Η ανάπτυξη της οικονομίας έφερε την **αστυφιλία**. Πολλοί άνθρωποι εγκατέλειπαν τα χωριά τους για να εργαστούν στις πόλεις. Η Αθήνα το 1870 είχε φτάσει ήδη τους **70.000 κατοίκους**.

Κατά την διάρκεια του β' Βαλκανικού πολέμου, τον Μάρτιο του 1913 σε μία επίσκεψή του στην Θεσσαλονίκη ο Γεώργιος Α' **δολοφονήθηκε** ξαφνικά, για λόγους που δεν διευκρινίστηκαν ποτέ. Το αποδεικτικό υλικό της δολοφονίας του καταστράφηκε μυστηριωδώς και ο δολοφόνος του πέθανε επίσης μυστηριωδώς...

Αλυτρωτισμός - Μεγάλη Ιδέα

Κατά την περίοδο της βασιλείας του Γεωργίου Α' διαδόθηκε στον ελληνικό κόσμο η **Μεγάλη Ιδέα**: ένα εθνικό ιδεώδες που κυριάρχησε στην πολιτική ζωή μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα και υποστήριζε πως η Ελλάδα έπρεπε να απελευθερώσει τις περιοχές στις οποίες ζούσαν Έλληνες σκλαβωμένοι από τους Τούρκους και να μεγαλώσει τα σύνορά της.

Το κίνημα που διαπνεόταν από την Μεγάλη Ιδέα ονομάστηκε **αλυτρωτισμός**.

Από το σχολικό βιβλίο:

1. Διαβάζουμε στις «Πηγές» (σελ. 156 - Πηγή 1) το ψήφισμα της Βουλής των Επτανήσων για την ένωσή τους με την Ελλάδα.
2. Βλέπουμε στις εικόνες (σελ. 157) μια λιθογραφία που απεικονίζει την ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα.
3. Διαβάζουμε στις «Πηγές» (σελ. 164 - Πηγή 1) άρθρο του Χαρίλαου Τρικούπη που επιχειρηματολογεί υπέρ των πλεονεκτημάτων που παρουσιάζει η «αρχή της δεδηλωμένης».

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Τι εθνικότητας ήταν ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄; Ποια χώρα τον προώθησε για να έρθει στην Ελλάδα;
2. Πότε ενώθηκαν τα Επτάνησα με την Ελλάδα;
3. Για ποιον λόγο η Αγγλία μαζί με τον Βασιλιά έδωσε «δώρο» και τα Επτάνησα; Πού αποσκοπούσε νομίζετε η ενέργειά της αυτή;
4. Ποιες ήταν οι πολιτικές πρακτικές που χρησιμοποιούσε ο βασιλιάς (πώς κυβερνούσε δηλαδή) προτού ισχύσει η αρχή της Δεδηλωμένης; Τι ανέφερε η αρχή της Δεδηλωμένης και σε τι ωφέλησε την πολιτική ζωή της χώρας;
5. Πώς επιχείρησε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα με τους τριφυλικάδες και τους ακτήμονες ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄;
6. Περιγράψτε με λίγα λόγια την Μεγάλη Ιδέα και το κίνημα του αλυτρωτισμού.

